

Северци или **северани** (Σεβέρεις) живѣли предъ балканския проходъ Бегавски, вѣроятно идентиченъ съ днешния проходъ Чалжакъ (на пѣтя отъ Шуменъ за Карнобатъ), дето тѣ били покорени въ 679 година отъ българитѣ на Испериха и преселени по-нататѣкъ на изтокъ до морския брѣгъ. Други северани обитавали въ западно Влашко, дето по-късно билъ Северинскитѣ Банатъ⁷.

Седемъ славянски племена, които обитавали въ долна Мизия, сжщо тѣ били покорени отъ Испериха. За тѣхъ споменува още арменската география на Мойсей Хоренски (†493 г.). Дриновъ приписва това известие на самия Мойсей. А Шафарикъ го смѣта за прибавка отъ X вѣкъ. Имената на тия племена сж неизвестни.

Тимочанитѣ (Timociani), на р. Тимокъ, се споменуватъ въ 818 година отъ Айнхарда; за тѣхъ още се говори въ XVII вѣкъ; дори и до день днешенъ обитателитѣ на Княжевацката околия (посърбени българи) се именуватъ *тимочани*. Интересно е, че Плиний въ сжщата областъ помѣстя тракийския народецъ *тимахи*⁸.

Моравани, по сръбска и българска Морава, споредъ свидетелствата на баварския географъ (IX в.), имали 30 кули. Арабинътъ Ал-Масуди (X в.) разказва, че отива сарбинитѣ обитавало едно племе, наричано Морава, задъ което живѣли хърватитѣ; че мораванитѣ живѣли при рѣка Балава, която е широка 3 мили и се влива въ Понта, т. е. при Дунава. На събора презъ 879 год. заседавалъ архиепископъ Агатонъ Моравски (Μωράβων). Въ всѣки случай тия южни славяни не бива да се смѣсватъ съ севернитѣ моравани (моравци) на Светополка⁹.

Отъ македонскитѣ племена бележити сж **бърсяцитѣ**. Въ пристѣпа на Солунъ въ 676 год. взематъ сжщо тѣ участие Βερζύται. Българскитѣ князъ Церигъ изпратилъ въ 774 г. 12,000 души въ Берзития, за да пресели тамошния народъ въ България. И до день днешенъ живѣятъ въ Македония бързаци или бърсяци около Прилѣпъ, Велесъ, Битоля и въ областъта Тиквешъ¹⁰.

Съседи на бърсяцитѣ откъмъ изтокъ били славянитѣ, които живѣли на Струма и Струмица. Тѣ обсаждали Солунъ въ 685—687 год. задружно съ рунхинитѣ и сагудатитѣ. Въ 689 год. тѣ ограбили наедно съ сагудатитѣ отиващитѣ за Цариградъ натоварени съ жито кораби и дори се показали около самата столица. Въ 687 год. тѣ се защищавали противъ Юстиниана II чрезъ засѣки въ клисуритѣ.

Смоляни живѣли въ непристѣпната областъ по сръдното течение на Места, въ Родопа. Никита Хониятъ споменува въ 1200 год. провинцията το Θέμα τῶν Ερμελέων. Въ края на XI вѣкъ грѣцкитѣ отшелникъ Филипъ, съчинителъ на преведената и на български езикъ Диоптра, живѣлъ εἰς μέρη τῶν Ερμελέων¹¹.

Рунхинитѣ, които обитавали при Рендинския заливъ, се занимавали съ морско разбойничество и вземали участие въ нападенията на Солунъ. Тѣхното мѣстожителство и етимологията на тѣхното име сж съмнителни. Тафелъ посочвалъ градеца Рендина; Хилфердингъ обяснявалъ тѣхното име съ произхода отъ Рѣждане (рѣдъ); Шафарикъ отъ Рѣчане (руски ручей, старославян. рѣчей); Дриновъ обръщалъ внимание на рѣчичката Ῥήχιος, която се изтича отъ езерото Бешикъ въ Рендинския заливъ. Вече нѣколко вѣка ставатъ, откакъ тая мѣстность е погърчена.

Сагудати сжщо тѣ участвували въ пристѣпа на Солунъ въ 676 год. Споредъ Иоана Камениятъ (писалъ въ 905 год.), въ мѣстностьта между Солунъ